

[Helga Pedersen.]

som sagførerstandens overvejende flertal går ind for, kan på den anden side ikke med føje anføres. Juridisk set betyder det kun en udvidelse af den stærkt benyttede adgang for landsretssagførere til at møde i egne sager, som vi har i øjeblikket, og som ingen foreslår afskaffet; og man har foreslået sådanne kauteler med hensyn til fratagelse af procedure retten, at enhver ængstelse for, at kredsen af sagførere, der møder for højesteret, skulle blive udvidet urimeligt, er elimineret, så meget desto mere som den hidtidige adgang til at fratage landsretssagførere møderet i egne sager kun er blevet brugt i meget få tilfælde. Dette bestyrker i øvrigt også den opfattelse, at højesteretsproceduren ikke stiller væsentlig større krav til sine udøvere end landsretsproceduren.

Disse grunde fremhæves altså af en del af venstres medlemmer som værende de væsentlige, og da en ophævelse af højesterets-sagførerprøven stemmer bedst med de fleste andre landes procedureordning, vil disse medlemmer principielt gå ind for forslaget.

Men andre medlemmer af venstre, og heriblandt er jeg selv, er yderst betænkelige ved den højtærede ministers forslag. Med udgangspunktet, at retsplejens tarv må være afgørende, henviser disse medlemmer til, at ingen er nærmere eller mere egnet til at skønne over disse ting end højesteret selv, og at det forekommer meget dristigt at gå imod vor højeste domstol i en sag, hvor så stærke vendinger benyttes, ja, gentages af højesteret, som at den foreslåede ordning er uforsvarlig, bestemt må frarådes o. s. v.

Kun de vanskeligste og vigtigste sager når til højesteret. Højesterets afgørelser er endelige. Afgørelsernes betydning rækker ud over den enkelte sag. Højesteret er til dels retsskabende, dens afgørelser studeres, analyseres både af det praktiske retslivs jurister og af retsvidenskaben. Når proceduren for højesteret er afsluttet, skal afgørelsen træffes på det grundlag, der er tilvejebragt. Jerntæppet er gået ned. Derfor må alle bestræbelser samles om at gøre netop denne retshandling så fuldendt som muligt. Hensynet til den enkelte borger, hvis sag er for, og hensynet til samfundet som helhed kræver dette.

Landsretssagførerprøven administreres med føje, synes vi, lempeligt. Den skiller de

allerringeste fra, men den giver ikke noget forsvarligt grundlag for, at det kan betros den pågældende at procedere særlig vigtige og vanskelige sager frem til den endelige afgørelse for højesteret, og forslagets krav om 5 års virksomhed som landsretssagfører bøder ikke herpå. Det skaber ikke nogen berettiget formodning om, at den pågældende er egnet til proceduren i højesteret. Højesterets erfaringer vedrørende landsretssagføreres procedure i egne sager bestyrker dette synspunkt. Det kan vi læse i betænkningen. Vi kan se, at højesteret hverken i 1936 var eller i dag er fuldt tilfreds med den ordning.

Disse medlemmer bestrider, at borgernes valg af sagfører begrænses urimeligt. Der er i dag ca. 70 højesteretssagførere at vælge imellem, hvortil kommer den gældende ordning, at landsretssagførere møder i egne sager. Enhver kan få en sagfører til at føre sin sag for højesteret, og højesteretssagføreres bistand ved appelovervejelse kan ikke være nogen hindring herfor. Med føje har højesteret i sin erklæring af 27. april 1954 til justitsministeren — jeg tillader mig at citere nu og i det følgende — peget på, at

„standsmæssige og konkurrencemæssige interesser af intern karakter blandt sagførerne må komme i anden række.“

Men både det folketingsudvalg, der udtalte sig i 1953, og forslagets tilhængerer argumenter leder tanken hen på sagførerstandens erhvervsinteresser, og når det er tilfældet, bliver man skeptisk over for påstanden om, at man vil varetage retsplejens tarv først og fremmest. Spørgsmålet er: er der ikke her tale om titel, om reklame? Bør man ikke hellere se på det end på selve prøven for højesteret? Tilhængerne af den foreslåede ordning siger tilmed, at man ikke mener, der vil blive tale om nogen stor udvidelse af kredsen af procederende sagførere ved højesteret, de dygtige sagførere og procedører vil fortsat komme i højesteret, hævder de. Vi ved, at selve procedurearbejdet ikke giver de store indtægter; det er altså virkningen på andre områder, man er ude efter. Ja men når det er tilfældet, er det så ikke urimeligt at ofre højesteretssagførerprøven, hvis den har tjent sit formål, nemlig at sikre en god procedure ved højesteret, som retslivet og hele samfundet har brug for? Er der mangler ved højesteretssagfører-